

रोल्पा नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम(२०७५)

(क) आर्थिक विकास :-

(१) कृषि नीति तथा कार्यक्रम

- कृषि तथा पशु व्यवसायलाई नगरपालिकाको सम्वृद्धिको आधारको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- कृषि पेशालाई सामाजिक मर्यादा र प्रतिष्ठाको रूपमा प्रस्तुत गरिनेछ ।
- दुध,अण्डा तथा मासु उत्पादनमा रोल्पा नगरपालिकालाई आत्मनिर्भर बनाइनेछ ।
- शिक्षित तथा सबै खालका युवाहरुलाई कृषि पेशामा प्रेरित गर्न विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- रोल्पा नगरपालिकाको १० वटा वडाका प्रत्येक एक गाँउलाई प्राविधिक तालिम उपलब्ध गराई एक गाँउ एक उत्पादन कार्यक्रमद्वारा प्रत्येक ग्रामीण घरमा कम्तीमा एक घर एक रोजगार श्रृजना गरिनेछ ।
- उत्पादन तथा बजारिकरणको अवस्थालाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- कृषिमा विशिष्टीकरण गरि नमूना उत्पादनमा जोड दिइनेछ ।
- नगरपालिका स्तरमा एक **COLD STORE** निर्माण गरिनेछ ।
- माडिचौर, धावाड, मुलपानी, वाजावाड, धवाड, देउराली, लाल्टीवाड लगायत थप संभावित क्षेत्रहरुको पहिचान गरि नगदे वाली फलफुल तथा तरकारी पकेट क्षेत्रहरुको घोषणा गरिनेछ ।
- गाँउ गाँउमा आर्थिक विकासका लागि उत्पादनमूलक घरेलु कार्यक्रम लागू गरिनेछ ।
- आधुनिक प्रविधियुक्त कृषि कार्यक्रमलाई प्रोत्साहित गरिने छ । पशुपंछी पालन र कृषिमा आत्मनिर्भर हुने कार्यक्रमलाई अगाडि वढाइने छ ।
- व्यवसायिक कृषि तथा पशुपंक्षीजन्य उत्पादनमा कृषकहरुलाई सघाउ पुरयाउने खालका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- कृषि उपजमा किटनाशक औषधिको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्दै अर्गानिक उत्पादनमा जोड दिइनेछ ।
- कम्तिमा एक घर एक फलफुलको नितिलाई लागु गरिनेछ ।

(२) पर्यटन नीति :

- आन्तरिक एवं वाह्य पर्यटक भित्रयाउन सहयोग पुग्ने खालका पर्यटकीय स्थलहरुको पहिचान, संरक्षण र विकास गरिनेछ ।

- हाम्रो जिल्ला जनयुद्धको उदगम जिल्ला भएकाले युद्ध पर्यटनको प्रचुर सम्भावना छ , यसै कुरालाई मध्यनजर गर्दै यस नगरपालीकामा युद्ध पर्यटनका लागि वृहत योजना बनाइनेछ र काम अगाडि बढाइनेछ ।
- जलजला क्षेत्र,सातदोबाटा क्षेत्र,दावोट क्षेत्र,घामतारा क्षेत्र लगायतका स्थानहरुमा पर्यटकिय क्षेत्रहरुको विकास गरिनेछ ।
- विभिन्न पर्यटकीय स्थानको पूर्वाधार निर्माण गरि होमस्टे, प्राचीन संस्कृतिको अध्ययन केन्द्र, जंकोटमा मगर संग्राहलय,गुरुङगाउँमा जनजाति संग्राहलय लगायत विभिन्न पिकनिक स्पोटहरुको निर्माण गरि मनोरञ्जनात्मक वातावरणको विकास गरिनेछ ।
- आन्तरिक पर्यटनका लागि शहिद स्मारक सहितको पार्कको निर्माण गरिनेछ ।
- आन्तरिक तथा वाह्य पर्यटनका लागि सातदोबाटामा नेपालकै सवैभन्दा अग्लो भ्युटावर निर्माणको प्रक्रियालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- पर्यटकिय क्षेत्र जलजला आवागमनका लागि यातायात,पैदलमार्ग,केवुलकार तथा अन्य विकल्पहरुको सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।
- बन्जी जम्प, जल पर्यटन जस्ता साहसिक पर्यटनका लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरि पूर्वाधार विकास एवं प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

(३) उद्योग/घरेलु उद्योग सम्बन्धी नीति :

- नगर क्षेत्रमा उद्योग स्थापनाका लागि पहल गरिनेछ ।
- घरेलु तथा साना उद्योगको विकास र प्रवर्द्धनमा जोड दिईनेछ ।
- नगरपालिकाको निश्चित क्षेत्रलाई औद्योगिक क्षेत्रको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित जडिबुटी प्रशोधन उद्योग, नेपाली कागज उद्योग, अल्लो धागो उद्योग लगायत अन्य उद्योगको स्थापना गर्न प्रोत्साहन दिईनेछ ।
- उद्योगको प्रवर्द्धनका लागि स्थानीय उत्पादनहरुको बजारिकरणलाई ध्यान दिइनेछ ।

(ख) पूर्वाधार विकास नीति :

- रोल्पा नगरपालीकाको १० वटै वडा जोड्ने रिडरोडको योजनालाई यसै वर्ष देखि अगाडि बढाइनेछ ।
- नगरपालीकाको केन्द्र लिवाङ देखि वडा केन्द्रसम्म जोडिएका सवै सडकहरुलाई बाह्रैमहिना चल्ने बनाइनेछ ।
- किमिचौर-वाजावाङ-माडिचौर-लिवाङ सडक, घोराही-कोछाप-लिवाङ-थवाङ सडक,लिवाङ-जंकोट-कुरेली सडक,लिवाङ-ह्वामा-मिरुल सडक,खुमेल-भनभने भुम-लिवाङ सुनिलमार्ग, लिवाङ-लाटावाङ-मिरुल सडक लगायतका सडकहरुलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

- भर्खरै मात्र खोलिएका नयाँ सडकहरुलाई स्तरोन्नती गरि नियमित संचालनमा ल्याइनेछ ।
- शहरी योजना तथा भवन निर्माण मापदण्ड, २०७२ को पूर्ण पालनामा जोड दिईनेछ ।
- प्रत्येक वडाका सडक, खानेपानी, सिंचाई र फोहोर व्यवस्थापन लगायत सम्भाव्यता अध्ययन गरि योजना बैक निर्माण गरेर सम्बन्धित क्षेत्रवाट कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- नगरपालिका भित्रका सवै घरमा बिजुली बत्ति पुग्ने गरि विद्युतिकरण गरिनेछ ।
- वैकल्पिक उर्जाको रूपमा सौर्य उर्जा, शुन्य फोहोर मैलाको रूपमा वायो ग्यासको विकास गरिनेछ ।
- पुरानो बजारहरुलाई क्रमशः सुधार गरि सडक चौडा गर्ने, ढल तथा नालाको व्यवस्था गरिनेछ ।
- नयाँ बजार र नयाँ वस्ती विकासका लागि योजनावद्ध विकास गरिनेछ । **Land Pooling** को माध्यमवाट व्यवस्थित बजार र वस्तीको विकास गरिनेछ ।
- नगरको सवै वडाहरुमा ठूला योजनाहरु सडक, खानेपानी, सिंचाई एवं अन्य पूर्वाधार निर्माणमा **DPR** निर्माण गरि व्यवस्थित रूपमा कार्य गरिनेछ । नगरभित्रका पूर्वाधार निर्माण गर्दा वडास्तरीय, नगरस्तरीय र प्रान्त/संघस्तरीय योजना गरी ३ तहमा वर्गिकरण गरि कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- कुलो तथा पाइप सिंचाइ प्रणालीद्वारा सिंचाइ सम्भव नभएका क्षेत्रहरुमा लिफ्टिड सिंचाइ प्रविधिको अवलम्बन गरिने छ ।
- सानातिना भैपरी आउने पूर्वाधार निर्माण गर्नका लागि कूल पूजीगत बजेटको वडा स्तरीय योजनाका लागि कमिमा कमिमा ५ प्रतिशत र नगरस्तरीय योजनाका लागि ५ देखि १० प्रतिशत बजेट मर्मत सम्भार कोषमा विनियोजन गरिनेछ ।
- बजारमा अव्यवस्थित रहेका पोल तथा तारहरुलाई व्यवस्थित गराउन पहल गरिनेछ ।
- नगरपालिका भित्रका बाटोलाई मापदण्ड अनुसार फराकिलो बनाईनेछ ।
- नगरस्तरीय सडकलाई २ लेनको बनाईनेछ ।
- नगर यातायात र नगर ग्रामीण यातायातलाई व्यवस्थित बनाइनेछ र सुरक्षित बनाईनेछ । साथै मापदण्ड तोकि रुट परमिटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- गाडि पार्किङलाई व्यवस्थित गराईनेछ ।
- वडा कार्यालयको भवन नभएको वडाहरुमा यसै वर्ष निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछ ।
- नयाँ खोलिएका ट्रयाकहरुको लगत कट्टा गरी सार्वजनिक बनाईनेछ ।
- एयरपोर्टको संभाव्यता अध्ययन गरि काम थालिनेछ ।
- मडिचौरमा अगाडि बढाइएको घना बस्ति कार्यक्रमलाई अगाडि बढाउन पहल गरिनेछ ।
- लिबाङ बजारको अगाडि बढिरहेको आन्तरिक रिडरोडको योजनालाई निरन्तरताका लागि पहल गरिनेछ ।

(१) मर्मत सम्भार सम्बन्धी नीति :

- सवैवडाहरुमा वाह्रै महिना सवारी साधन चलन सक्ने सडक (All weather Road) बनाउन मर्मत संभार कोष स्थापना गरी सोवाट काम गरिनेछ ।
- विग्रिएका सौर्य सडक वत्तीहरुको मर्मत गरि चालु अवस्थामा राखिनेछ ।
- सडक विभाग अन्तर्गतको मातहतमा निर्मित लिवाड देखी दावोट सम्मको वाटोलाई डिभिजन सडक कार्यालय चकचकेसँग समन्वय गरी नियमित रुपमा मर्मत सम्भार गरी नियमित संचालन गरिनेछ ।

(ग) सामाजिक विकास :-

(१) शिक्षा सम्बन्धि नीति :

- नगर भित्र शिक्षा समिति लाई शैक्षिक गुरु योजना निर्माणका लागि जिम्मा दिइनेछ ।
- शैक्षिक सुधारका लागि ८ कक्षा र ५ कक्षाको परिक्षालाई नगरस्तरिय परिक्षाका रुपमा निरन्तरता दिइनेछ ।
- नगर शिक्षा समितिले तयार पारेको शैक्षिक क्यालेण्डर अनुसार सवै विद्यालयहरुमा पठन पाठनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- रोल्पा नगरपालिकाले यस नगरपालीकाका सवै विद्यार्थीहरुका लागि व्यवहारिक र जीवनपयोगी शिक्षाका लागि स्थानीय पाठ्यक्रम यसै वर्ष तयार गर्नेछ ।
- रोल्पा नगरपालीकाबाट एक घर एक रोजगारको दिर्घकालिन नीति अनुरूप दक्ष प्राविधिक एवं शिक्षित जनशक्ति उत्पादन गर्नका लागि प्रत्येक वर्ष १०० जना विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ती दिइने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- रोल्पा नगरपालिकालाई रोल्पा पोलिटेक्निक कलेज, जलजला बहुमुखि क्याम्पस, कृषि विश्व विद्यालय र नमुना विद्यालय श्री बाल कल्याण उमावीको एकिकृत समायोजनको नीति अवलम्बन गर्दै शैक्षिक हवको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- प्राविधिक शिक्षा, Polytechnical Institute को स्थापना, मौजुदा मा.वि., आ. मा. वि. मा प्राविधिक शिक्षा सञ्चालन गर्नका लागि प्रोत्साहन गर्ने ।
- सम्पूर्ण विद्यालयहरुलाई अंग्रेजी माध्यममा सञ्चालन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- प्लस २ र उच्च शिक्षामा विषयगत विशिष्टता कायम राख्नका लागि विद्यालय र क्याम्पस बीच समझदारी कायम राखिनेछ ।
- नगरक्षेत्र भित्रका शैक्षिक संस्थाहरुको शैक्षिक गुणस्तर सुधारका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- रोल्पा नगरपालिका भित्रका विद्यालयहरुको गुणस्तर वृद्धि गर्न तालिमको व्यवस्था, प्रतिस्पर्धाको वातावरण, पुरस्कार एवं दण्डको व्यवस्था गरिनेछ ।
- सामुदायिक विद्यालयहरुको समग्र व्यवस्थापनका लागि विशेष खालका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- सवैका लागि र सधैका लागि शिक्षा भन्ने नारालाई मूर्तरुप दिन विभिन्न कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

- एक वडा एक पुस्तकालय तथा लोकसेवा तयारी कक्षाहरुको व्यवस्थामा ध्यान दिइनेछ ।
- विद्यालय व्यवस्थापन समिति र प्रशासनलाई चुस्त गराइनेछ ।
- शिक्षकहरुको तलब भुक्तानी प्रक्रियालाई मासिक बनाइनेछ ।
- रोल्पा पोलिटेक्निक कलेज तथा कृषि विश्व विद्यालयको जग्गा प्राप्तिमा लागि विभिन्न संघीय निकाय सँगको सहकार्यमा अनुदान, खरिद र भाडा सहितको प्रकृत्यामा नगरपालिकाबाट सहजिकरण गरिनेछ ।

(२) स्वास्थ्य सम्बन्धी नीति

- एक वडा एक स्वास्थ्य केन्द्रको नीतिलाई अवलम्बन गरिनेछ ।
- नगरपालिकाका दुर्गम क्षेत्रमा नगरपालिकाद्वारा स्थापना गरिएका शहरि स्वास्थ्य केन्द्रहरुको (भौतिक तथा जनशक्तिको) स्तरोन्नती गरि जनताको स्वास्थ्य सम्बन्धि अधिकारलाई सुनिश्चित गरिनेछ ।
- रोल्पा जिल्ला अस्पतालको पूर्वाधार निर्माण कार्य अगाडि बढाइनेछ र अस्पतालको स्तरोन्नती गरेर १०० शैचयाको बनाइनेछ ।
- नगरपालिका भित्र जडिवुटी केन्द्रको रुपमा विकसित गराई आयुर्वेद विद्यालयको स्थापना गर्न पहल गरिनेछ ।
- सवै वडाकेन्द्र, स्वास्थ्य संस्थामा कम्तिमा एक /एक वटा एम्बुलेन्सको व्यवस्था गरिनेछ ।
- विद्यालय स्वास्थ्य कार्यक्रम लाई अगाडि बढाइनेछ ।
- प्रत्येक वडामा स्वास्थ्य चौकिको निर्माण गरी आवश्यक उपकरण उपलब्ध गराइनेछ । आवश्यक औषधि, खोपको समुचित वितरण उपलब्ध गराई रिफरल केन्द्रको रुपमा विकसित गराई न.पा. केन्द्रमा आधुनिक सुविधा सम्पन्न अस्पतालको निर्माण गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य र सरसफाई सम्बन्धि जनचेतना अभिवृद्धि गरी HIV/AIDS , लागू पदार्थ दुर्व्यसनी नियन्त्रण र तिनको हेरचाहको लागि विभिन्न स्वास्थ्य संस्थाहरुको सहयोग, समन्वय र साभेदारी गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

(३) खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी नीति

- रोल्पा नगरपालिका भरि एक घर एक खानेपानी धाराको नीतिलाई लागु गरिनेछ ।
- रोल्पा नगरपालिकाको केन्द्र एवं सदरमुकाम लिबाङ तथा आसपासका वडाहरुमा अस्तव्यस्त अवस्थामा रहेको खानेपानीको अवस्थालाई दिर्घकालिन रुपमै सुधार गर्न शहरि खानेपानी आयोजनाको कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- खानेपानीको समस्यामा रहेका वडाहरु तथा स्थानहरुको पहिचान गरि क्रमैसंग खानेपानी आयोजनाहरु लागु गरिनेछ ।

- स्वच्छ खानेपानी,सफा घर र स्वस्थ जीवनको नारालाई अगाडि वढाइनेछ ।

(३) कला तथा संस्कृति सम्बन्धी नीति

- नगरपालिका भित्रका सबै भाषा तथा संस्कृतिको जगेर्ना गरिनेछ ।
- मगर,गुरुङ,नेवार,बाहुन,क्षेत्री लगायतका जात जातीहरुको संस्कार र संस्कृतिलाई पर्यटन विकास संग जोडिनेछ ।
- रोल्पा नगरपालिकाको बहुसंख्यक जाति मगरहरुले शासन चलाएको स्थान जंकोटलाई मगर संग्राहलयको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- कला,साहित्य र संस्कृतिको क्षेत्रमा विशेष योजना निर्माण गरि विकास र संरक्षण गरिनेछ ।
- वृहत साहित्य महोत्सवलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

(३) समावेशीकरण/जेष्ठनागरिक /महिला/युवा/बालबालिका तथा शहिद परिवार सम्बन्धि नीति :

- शहिद परिवार,बेपत्ता परिवार,घाइते तथा अपाङ्ग र द्वन्द्व पिडितहरुका लागि विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- बाल विवाह न्युनिकरणका लागि अभियानहरु चलाइनेछ ।
- छुवाछुत मुक्त नगरपालीका घोषणा अभियानलाई अगाडी बढाइनेछ ।
- लोपोन्मुख जातीहरु ,दलितहरु र जनजातीका लागि विशेष कार्यक्रम उपलब्ध गराइनेछ ।
- बालबालिकाको चौतर्फी विकासका लागि प्रतियोगितात्मक, मनोरञ्जनात्मक र साहसिक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- जेष्ठ नागरिकहरुको लागि निशुल्क स्वास्थ्य परीक्षण शिवीर संचालन गरिनेछ ।
- महिलाहरुको लागि सीपमूलक तथा व्यवसायिक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- बालमैत्री स्थानीय शासन अनुरूपमा विविध कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछन ।
- आमा समुहहरुको व्यवस्थित रुपमा गठन,पुनर्गठन तथा परिचालन गरिनेछ ।
- भिन्न क्षमता भएका नागरिकका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछन ।

(२) युवा तथा खेलकूद नीति :

- युवाहरु देश विकासका प्रमुख शक्ति हुन भन्ने कुरालाई मध्यनजर गर्दै “ युवा सहितको गाँउ ” भन्ने नारालाई अवलम्बन गरिनेछ ।
- “ युवा सहितको गाँउ–रोल्पा नगरपालीका समृद्धिको अर्को नाउँ ” नामक युवा लक्षित कार्यक्रम लिइनेछ ।

- नगरपालिका युवा स्वरोजगार कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
- समग्र खेलकुद क्षेत्रको विकासका लागि एक वडा एक खेल मैदानको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- खेलकुदको समूचित विकास गर्न खेलकुद समिति निर्माण गरि पूर्वाधारको निर्माण,प्रशिक्षण र प्रतियोगिता आदिको आयोजना गरिनेछ ।
- भलिबल संघ,फुटवल संघ लगायत सबै खेलकुद संघ तथा संगठन एवं जिल्ला रेफ्रि संघ समेतको नगरपालीका स्तरमा एक संयोजन समिति बनाइनेछ ।
- रोल्पा नगरपालिकाको वडा नं. ७ माडिचौरमा अवस्थित खेलकुद मैदानलाई पूर्वाधारयुक्त सुविधा सम्पन्न रंगशाला विकास गरिनेछ ।
- रोल्पा नगरपालिकाको केन्द्र लिवाङ स्थित टुँडिखेललाई मिनी खेलमैदान सहितको बहुउपयोगि मैदानको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- खेल क्षेत्रको विकासको लागि मेयर कप खेलकुद प्रतियोगितालाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।

(३) सामाजिक सुरक्षा नीति :

- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यलाई सरल र सहज रूपमा टोल तथा वस्तिहरूमा पुगि वितरण गर्ने नीति लिइनेछ ।
- पञ्जिकरण सेवालाई अनलाइन प्रणालीमा लगिने छ ।
- खरको छाना विस्थापन कार्यक्रमलाई अगाडि बढाइनेछ ।

(घ) वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

- रोल्पा नगरपालिकालाई प्लाष्टिक मुक्त नगरपालिको रूपमा घोषणा गरिनेछ ।
- सफा र हरियाली नगरपालिका निर्माणका लागि हरित सडक, खोला खोल्सामा वृक्षा रोपण, बाँस रोपण, रुख तथा बाँसद्वारा तटबन्धन , सामुदायिक भवनको संरक्षण, खाली ठाँउमा वृक्षारोपण आदि कार्य गरिने छ ।
- एक घर एक रुखको विरुवा, घरको छत र वरणडामा कौशि खेतीको शुरुवात गरी नगरलाई सफा र हरियो नगरको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- रोल्पा नगरपालीकाका शहरी क्षेत्रहरूमा एक पसल/एक घर दुइ गमलाको नीतिलाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- धवाङ,दावोर्ट,पातिहाल्ता-भीरखोला तथा ह्वामा क्षेत्रलाई जडिबुटी पकेट क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- जडिबुटीलाई प्रकृतिको देनको रूपमा मात्र होइन व्यवसायीक खेतीको रूपमा पनि विकास गरिनेछ,।

- माडिखोला र धाडसीखोलाको सफाईमा विशेष ध्यान दिइने छ । नालाको पानी मिसाउदा सफा गरेर मात्र मिसाउने व्यवस्था गरिनेछ ।
- माडिखोला र सहायक खोलाको आधुनिक प्रविधि अपनाई बहुउपयोग र संरक्षण गरिनेछ ।
- सरसफाई केन्द्रको प्रभावकारितामा अरु वृद्धि गरी क्षमता विकास गर्ने । यस्ता केन्द्र वडा वडामा विस्तार गरिनेछ ।
- Zero Waste प्रणालीलाई अझ प्रभावकारी बनाई फोहोरवाट आधुनिक प्रविधि अपनाई बहुउपयोगी बनाइने छ ।
- नगरपालिकालाई पूर्ण सरसफाईयुक्त नगर घोषणा गर्नेतर्फ अभियान अगाडि बढाइनेछ ।
- रोल्पा जिल्ला अस्पतालको पूर्वाधार निर्माण कार्य अगाडि बढाइनेछ ।
- वातावरण संरक्षणका लागि जिल्ला वन कार्यालयसँग समन्वय गरी एक नगर अनेक उद्धान कार्यक्रम सफल गर्न आवश्यक कार्यहरु अगाडि बढाइनेछ ।
- विद्यमान स्वास्थ्य संस्थाको विकास र विस्तार गरी आधारभुत स्वास्थ्य सेवामा सवैको पहुँच कायम गरिनेछ ।
- नगरपालिका क्षेत्रभित्र संचालित ठूला आयोजनाहरुको निर्माणमा वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन र BIO Engineering को प्रविधि अवलम्बन गरिनेछ ।
- नगरभित्र हुने भूस्खलन, बाढी पहिरो, आगलागि, भुकम्प, आदि जस्ता प्राकृतिक विपत्ति र अन्य कृतिम विपत्तिवाट तुरुन्त राहत कार्य गर्न नगरपालिका, सशस्त्र प्रहरी, नेपाल प्रहरी, जिल्ला प्रहरी र नेपाल रेडक्रससँग समन्वय गरी तुरुन्त प्राथमिक राहत र दीर्घकालीन योजना बनाउन न.पा.मा विपद व्यवस्थापन केन्द्र स्थापना गरिने छ । विपद व्यवस्थापनका लागि अस्थायी Shelter को व्यवस्था गरिने छ ।

(ङ) सुशासन तथा संस्थागत सम्बन्धी नीति :

(१) आन्तरिक आय वृद्धि/कर/राजश्व परिचालन सम्बन्धी नीति :

- आन्तरिक आयमा सवल बनाउन राजश्वमा सुधार गरी सहज सरल र दायरा फराकिलो बनाई सर्वसुलभ बनाउने ।
- नदीजन्य बस्तुहरु बालुवा,गिट्टी र ढुंगाका लागि यसै बर्षदेखि टेण्डर आव्हान गरि करको दायरामा ल्याइनेछ ।
- एकिकृत सम्पत्ती करका लागि नयाँ दररेट कायम गरिनेछ ।
- आन्तरिक आय वृद्धि गर्नका लागि राजश्वका /करका विभिन्न क्षेत्रहरुको पहिचान गरिनेछ ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापन वापत प्रत्येक घरधुरी, संघसंस्था, कार्यालय, व्यापारिक पसललाई कर/शुल्क लगाईनेछ ।

- टेलिफोन टावर, केवल लाइन र होर्डिड. वोर्डमा कर लगाईनेछ ।
- एकीकृत सम्पत्ति करलाई १० वटै वडा कार्यालयमा विस्तार गरी लागू गरिनेछ ।
- नगरपालिकाले विभिन्न क्षेत्रवाट प्राप्त गर्ने कर, शुल्क तथा दस्तुरलाई प्रभावकारीरूपले संकलन गर्नका लागि सम्बन्धित सरोकारवाला निकायसँग सहकार्य गरिनेछ ।
- राजश्व प्रशासन शाखालाई थप सुदृढ गर्दै लगिनेछ ।
- लिसो लगायत वन पैदावर,ढुङ्गा,वालुवा गिट्टी लगायतका क्षेत्रको सुष्म अध्ययन गरि कर प्रणालीमा ल्याइनेछ ।
- घर नक्शापास नियमित गर्दा लाग्ने जरिवाना रकमलाई बढाइनेछ ।
- नगरपालीका भित्र रहेका खोला तथा खनिज पदार्थहरुको संभाव्य अध्ययन गरिनेछ र उर्जा एवं खनिज पदार्थ उत्खनन कार्यलाई अगाडी बढाइ आन्तरिक आय श्रोतलाई दिगो बनाइनेछ ।

(२) मानव संशाधन सम्बन्धी नीति :

- नगरपालिका कार्यालय, वडा कार्यालय र विषयगत शाखा कार्यालयहरुको कर्मचारीहरुमा Chain of Command , सेवा ग्राही प्रति उत्तरदायी र कर्मचारी आचारसंहिता निर्माण गरि लागू गरिने छ । कार्यरत कर्मचारीको आचारसंहिता बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- रोल्या नगरपालिकाको वृहत विकास योजना निर्माण गरि आगामी पाँच वर्षभित्रमा रोल्या नगरपालिकालाई नमुना नगरपालीकाको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- नगरपालिकाको व्यवस्थित विकासको लागि सल्लाहकारहरु, विषय विज्ञ सल्लाहकार, Consultant र नगरको समूचित विकास र मोडेल नगरपालिकाका लागि आवश्यक जनशक्ति नियुक्ति गरिने छ ।
- कर्मचारीहरुलाई समय सापेक्ष विभिन्न सीपमूलक तालीम कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- कर्मचारीहरुको कार्यसम्पादन मूल्यांकन गरी उत्कृष्ट काम गर्ने कर्मचारीलाई पुरस्कृत गर्ने नीति लिइनेछ ।

(३) सुशासन,संगठन विकास तथा कार्यालय व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति :

- संघीय सरकार, प्रादेशिक सरकार र स्थानीय तहको ऐन नियमानुसार नगर कार्यपालिकालाई आवश्यक पर्ने श्रोतको व्यवस्था हेरी संगठन संरचना र दरवन्दी श्रृजना गर्न Organization Development (OD) अध्ययनको आधारमा पदपूर्ति गरिनेछ ।
- नगरपालिकाको प्रशासनिक तथा सांगठनिक संरचना र संस्थागत प्रणालीलाई चुस्त दुरुस्त ,विश्वसनियता, क्षमतायुक्त र प्रभावकारी बनाउदै अत्यावश्यक रिक्त दरवन्दीहरुमा उपयुक्त प्रक्रियावाट पदपूर्ति गरिनेछ ।

- सुशासन स्थापनाको लागि आवश्यक कानून, नियम, विनियम, कार्यविधि, आदिको निर्माण गरि Chain of Command निर्माण गरिने छ ।
- सबै कर्मचारीहरूको कार्यविवरण बनाई लागू गरिनेछ ।
- नगरपालिकाको कार्य सम्पादनलाई छिटो, छरितो, पारदर्शी एवं सेवाग्राहीमैत्री तुल्याउन व्यवस्थापकीय क्षमता अभिवृद्धिमा जोड दिईनेछ ।
- नगरपालिकाको संस्थागत क्षमता वृद्धिका लागि भौतिक पूर्वाधार विकास तथा अभिलेख प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
- उत्कृष्ट कार्य गर्ने नगरपालिकाका कर्मचारी, करदाता, उपभोक्ता समिति, संचारकर्मी, टोल विकास समितिलाई पुरस्कृत गर्ने पद्धतीको विकास गरी यसलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- नगर कार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत रोल्या. नगरपालिकाको कार्य सम्पादन तथा कार्य विभाजन नियमावलीको पूर्ण पालनामा जोड दिईनेछ ।
- नगरपालिकाको संगठन विकास (ओ.डि.) को लागि अध्ययन गराई सो वमोजिमका जनशक्ति पूर्ति गरिनेछ ।
- नगरपालिकालाई आवश्यक मेशिनरी औजार, ढुवानीका साधन र सवारी साधनहरू खरिद गरिनेछ ।
- योजनाका कार्यहरूलाई समयमा सम्पन्न गर्न तथा उपभोक्ता समितिलाई सहज हुने गरी कार्यावातावरण बनाउन योजना शुरु गर्नु पूर्व अभिमुखिकरण तालिमका साथै आवश्यकताहेरी पेशिक रकम उपलब्ध गराउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

(४) मर्यादा पालन सम्बन्धी नीति :

- नगरसभा संचालन कार्यविधि २०७४ मा उल्लेखित मर्यादा पालन सम्बन्धि विविध विषयहरूलाई कडाईका साथ पालनामा जोड दिईनेछ ।
- जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरूका लागि आचारसंहिता बनाई लागू गरिनेछ ।
- नगरकार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत बैठक संचालन सम्बन्धि कार्यविधिको पालनामा जोड दिईनेछ ।

(५) सार्वजनिक निजी साभेदारी नीति :

- गाँउ नगरको रूपमा रहेको रोल्या नगरपालिकामा गाउ नगर साभेदारी विकासको रूपमा अगाडि वढाइने छ ।
- नगरपालिकाको विकास र सम्बृद्धिका लागि सहकारी अभियानलाई व्यापक बनाइनेछ ।
- निजी क्षेत्र, सहकारी क्षेत्र र सार्वजनिक क्षेत्र बीच सहकार्यको आधारमा विकासका कार्यक्रम गरिनेछ ।

- यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र मनोरञ्जनात्मक पार्क, उद्यान, पुस्तकालय, फोहोरमैला व्यवस्थापन, हाट बजार संचालन, जस्ता कार्यका लागि सार्वजनिक निजी साभेदारी मोडलमा काम गर्ने परिपाटीको विकास गरिनेछ । यसका लागि उद्योग वाणिज्य संघ लगायतका अन्य सरोकारवाला निकायसँग सहकार्य गरिनेछ ।
- रोल्पा. स्थित रोल्पा उद्योग वाणिज्य संघ, होटल व्यवसायी संघ,स्थानीय क्लवहरु, संचार संस्थाहरु, यातायात व्यवसायीस समितिहरु, ट्रेक व्यवस्थापन समितिसँग सहकार्य र साभेदारीमा कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन ।
- उद्योग वाणिज्य संघ लगायतका विभिन्न निकायसँग सहकार्य गरी बजार क्षेत्रमा सि.सि.टि.भी. जडान गर्न पहल गरिनेछ ।
- मासु व्यवसायी संघ सँगको सहकार्यमा मासु पसल सुधार, पशु वधशाला निर्माण जस्ता कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

(६) सामाजिक परिचालन तथा टोल विकास नीति :

- टोल विकास तथा सामुदायिक संघ संस्थाहरुको सहयोग, समन्वय र सक्रियतामा सामुदायिक विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- सामुदायिक संस्थाहरु एवं लक्षित वर्ग केन्द्रित पूर्वाधार विकास, संथागत विकास, आयमूलक एवं सीपमूलक कार्यक्रम तथा क्षमता विकास सम्बन्धि कार्यक्रमहरु टोल विकास संस्था मार्फत संचालन गरिनेछ ।

(७) सूचना तथा संचार नीति :

- सूचना तथा संचार क्षेत्रको संरक्षण, प्रवर्द्धन र विकास गर्न आवश्यक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- पत्रकार महासंघ लगायत संचार क्षेत्र संग सम्बन्धित सबै संघ संस्थाहरूसँग सहकार्य गरिनेछ ।
- फोन तथा मोबाइल सेवाबाट कोही पनि वञ्चित हुन नपर्ने गरि नगरपालिकाका नेटवर्क नपुगेका स्थानहरुको पहिचान गरि विस्तार कार्यको पहल गरिनेछ ।
- दुरसंचार प्रणालीलाई सबै वडामा सर्वसुलभ बनाउन पहल गरिने छ । ICT प्रणालीलाई आधुनिकतम उपकरण उपयोग गरि प्रत्येक नागरिकलाई सुशुचित गरिने छ ।
- **FREE WI FI ZONE को नीति अवलम्बन गरिनेछ ।**
- नगरपालिकाबाट संचालित विविध विकास कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको अधिकतम सार्वजनिक गरी पारदर्शिता र जवाफदेहितामा अभिवृद्धि गरिनेछ ।
- सूचना माग्ने र पाउने आम नागरिकको नैसर्गिक अधिकार भएकोले सोको प्रत्याभूति गर्न नगरपालिकाले आफ्ना गतिविधिहरुलाई विभिन्न माध्ययमबाट सहज र सर्वसुलभ रुपमा प्राप्त गर्न सक्ने तथा सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

- स्थानीय पत्रिका, F.M. रेडियो, केबुलकार र टेलिभिजनहरु मार्फत नगरका गतिविधिहरु आवश्यकतानुसार प्रकाशन र प्रसारण गरिनेछ ।
- खोजमूलक र अनुसन्धानमूलक पत्रकारितालाई प्रवर्द्धन गर्न विभिन्न कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

(च) न्याय सम्बन्धी :

- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानूनको परिधिमा रही सर्वसुलभ रूपले सर्वसाधारणलाई न्याय दिलाइनेछ ।
- प्रत्येक वडा कार्यालयहरुमा मेलमिलाप केन्द्रहरुको स्थापना गरी न्याय सेवालाई जनताको घर दैलोमा पुऱ्याइनेछ ।
- सामाजिक सद्भाव तथा मेलमिलाप प्रवर्द्धन गर्न मेलमिलाप केन्द्रमा काम गर्ने मेलमिलाप कर्ताहरुलाई तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।

(च) अन्य :

- नगरपालिकाको समग्र कानुनी तथा सामाजिक अवस्थालाई व्यवस्थित गर्न नगर प्रहरीको व्यवस्था गरिनेछ ।
- संघीय प्रहरी, प्रादेशिक प्रहरी र आवश्यकता अनुसार नगर प्रहरी विच समन्वय गरी शान्ति सुरक्षा र कानुनी नगरको रूपमा विकास गरिने छ ।
- नगरका संवेदनशिल क्षेत्रहरुमा सशस्त्र प्रहरी कार्यालयको गुल्म/गण राख्नका लागि जग्गा छनौट गरी सम्बन्धित निकायमा पहल गरिनेछ ।
- सभ्य र समृद्ध नगरपालिकाका लागि मदिरापान तथा मद्यपानको प्रयोगलाई नियन्त्रण गरिनेछ ।
- नगरपालिकाको क्षेत्रभित्र रहेका सार्वजनिक जग्गाहरुको समुचित संरक्षणको व्यवस्था गरिनेछ ।
- समग्र भूमी सम्बन्धी वैज्ञानिक नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- जल सम्बन्धी व्यवस्थित नीति अवलम्बन गरिने छ ।

प्रमाणित गर्ने

पूर्ण के.सी.
(नगर प्रमुख)